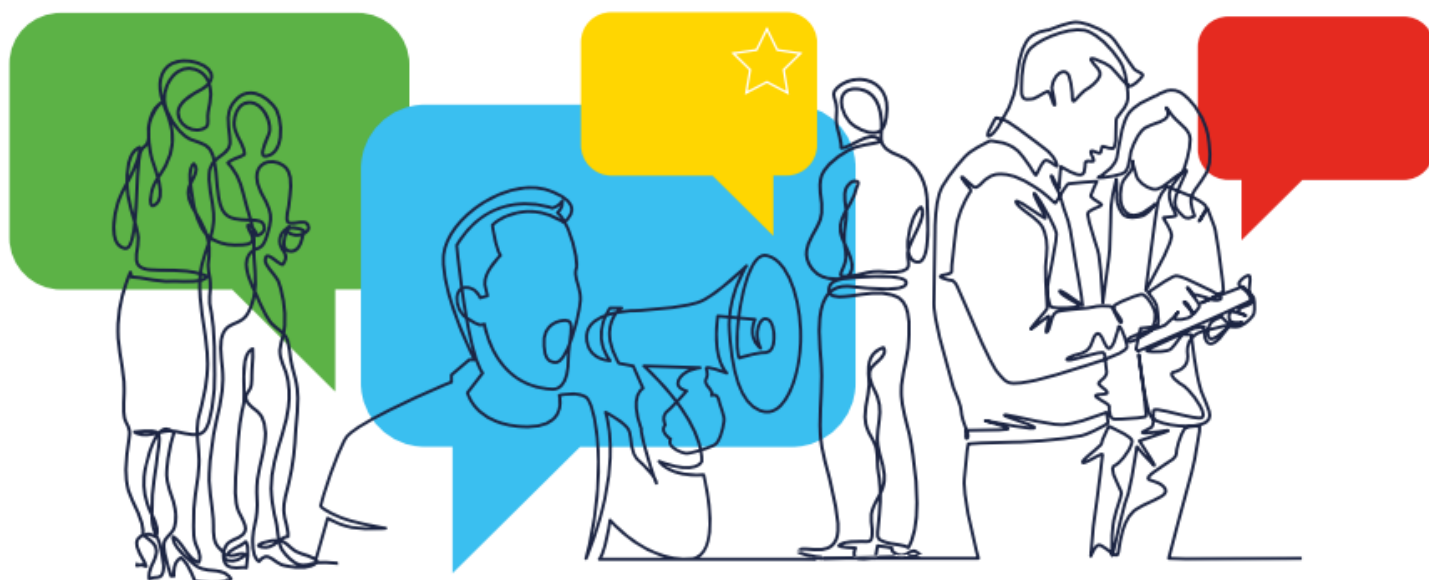

FORUM EVROPSKE DRŽAVLJANSKE POBUDE

Kohezijska politika za enakost regij in
trajnost regionalnih kultur

LEARN - DISCUSS - CONNECT - SEEK ADVICE

Ve? o kohezijski politiki za enakost regij in trajnost regionalnih kultur

Pobuda Kohezijska politika za enakost regij in trajnost regionalnih kultur je enajsta evropska državljanska pobuda, ki je uspešno zbrala potrebno podporo. Kohezijsko politiko EU je pozvala, naj:

- zagotovi enakost regij, ki se po nacionalnih, etničnih, kulturnih, verskih ali jezikovnih značilnostih razlikujejo od okoliških regij;
- tem regijam zagotovi enake možnosti dostopa do različnih skladov EU;
- zagotovi ohranjanje njihovih značilnosti in ustrezen gospodarski razvoj, prepreči gospodarski zaostanek, spodbudi ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo ter s tem podpre razvoj EU in ohrani njeno kulturno raznolikost.

Priprave na pobudo so se začele že leta 2011, še preden je začela veljati prva uredba o evropski državljanski pobudi. Med kampanjo so organizatorji mobilizirali skupnosti po vsej Evropi in na koncu zbrali več kot milijon preverjenih podpisov.

Potem ko je Komisija leta 2013 prvotno zavrnila prijavo te pobude, je bila le-ta **7. maja 2019** prijavljena na kvalificirani način. Državlјanska pobuda je bila prijavljena ob razumevanju, da so cilj pobude predlogi Komisije za pravne akte za opredelitev nalog, prednostnih ciljev in organizacije strukturnih skladov, in pod pogojem, da bodo ukrepi, ki se bodo financirali, prispevali h krepitvi ekonomske, socialne in teritorialne kohezije v Uniji.

Potek pobude je napredoval počasneje kot pri drugih uspešnih evropskih državljanskih pobudah. Zaradi učinkov pandemije COVID-19 na kampanjo, je bilo obdobje zbiranja podpisov podaljšano za eno leto, in sicer do 4. aprila 2021 [v skladu z Uredbo (EU) 2020/1042, Sklepom C(2020) 9226 in Sklepom C(2021) 1121]. Kljub tem oviram je pobuda dosegla izjemen mejnik, saj je zbrala **1 269 351 preverjenih izjav o podpori**. Minimalni prag je dosegla v **osmih državah članicah**.

Veljavna pobuda je bila uradno predložena Evropski komisiji v proučitev **4. marca 2025** (sporočilo za medije). Komisija je v odziv na pobudo **3. septembra 2025** objavila sporočilo, v katerem je predstavila svoje stališče.

Prijava zavrnjena

26. julij 2013

Pobuda prijavljena

7. maj 2019

Začetek zbiranja podpisov

7. maj 2019

Zbiranje podpisov zaključeno

7. maj 2021

Vključno s podaljšanjem zaradi pandemije COVID-19

Pobuda predložena Evropski komisiji

4. marec 2025

Odgovor Evropske komisije na pobudo

3. september 2025

Nasveti bodo?im organizatorjem

V nadaljevanju je nekaj nasvetov organizatorjev pobude Kohezijska politika za enakost regij in trajnost regionalnih kultur, ki bodo prispevali k uspehu vaše kampanje:

Preudarne izberite člane skupine organizatorjev

Najbolje bi bilo, da bi vsak član vodil kampanjo v svoji državi ali regiji.

V prvi vrsti se zanašajte na prostovoljce

Preden najamete strokovno osebje, k sodelovanju pritegnite aktiviste, ki se strastno zavzemajo za cilj pobude. Vrzeli zapolnite le, kadar je to potrebno.

Razmišljajte onkraj zakonodajnih okvirov

Evropska državljanska pobuda ne vodi vedno neposredno do novih zakonov, lahko pa prispeva k večji ozaveščenosti, postavi zapostavljena vprašanja na dnevni red EU in omogoči oblikovanje trajnih mrež.

Prilagodite obveščanje

Ne zanašajte se na splošna sporočila, temveč angažirajte ugledne posameznike za širjenje izvirnih vsebin na lokalni ravni.

Bodite vztrajni

Za uspeh morate biti pripravljeni spopasti se s pravnimi, političnimi in praktičnimi izzivi. Izkoristite priložnosti, ki jih ponujajo spletni seminarji in delavnice v organizaciji foruma evropske državljanske pobude, da bi se seznanili z izkušnjami drugih organizatorjev in se pripravili na morebitne ovire.

Več o pobudi lahko izveste v blogu Attila Dabisa, enega od organizatorjev (https://citizens-initiative-forum.europa.eu/citizens-experiences/blogs/ingredients-success-think-strategically-tailor-your-messages-and-be_sl)

Strategija, na kateri temelji ta pobuda

Priprava

Ker smo bili ena od prvih državljskih pobud, še ni bilo praktičnih primerov, po katerih bi se lahko zgledovali. – Organizator pobude Kohezijska politika za enakost regij in trajnost regionalnih kultur

Organizatorji pobude so s pripravami začeli leta 2011, še preden je začela veljati prva uredba o evropski državljski pobudi. V tem pripravljalnem obdobju so si organizatorji zastavili jasne cilje in se osredotočili na skrbno oblikovanje svoje pobude. Za organizatorje je bilo bistveno, da je pobuda usklajena s pogodbama EU in da se z njo rešijo težave skupnosti, ki živijo v „nacionalnih regijah“. Organizatorji so dejavno sodelovali s strokovnjaki za pravo EU, da bi zagotovili, da Komisija ne bi mogla zavrniti predloga zaradi pristojnosti.

„Prizadevali smo si tudi, da bi svoje cilje oblikovali tako, da bi jih prilagodili skupnostim po vsej Evropi, ne glede na njihov relativni gospodarski razvoj.“ – Organizator pobude Kohezijska politika za enakost regij in trajnost regionalnih kultur

Pripravljalna faza za pobudo Kohezijska politika za enakost regij in ohranjanje regionalnih kultur ni bila enostavna, saj je Evropska komisija 26. julija 2013 zavrnila prvo zahtevo za registracijo. Zavrnitev je bila utemeljena s tem, da zahteve pobude niso bile v okviru pristojnosti Komisije predlaganja pravnih aktov EU. Ta odločitev Komisije se je izpodbijala pred Evropskim sodiščem, ki je potrdilo delno prijavo predloga ([sporočilo za medije](#)). Posledično je bilo potrebnih več let za uradno prijavo pobude, do katere je končno prišlo 7. aprila 2019.

Vzpostavitev mreže partnerjev in prostovoljcev je bila bistvena za uspeh te pobude. Pobudo je podprlo 20 organizacij in 60 občin. Organizatorji so pridobili tudi podporo več krovnih organizacij, kot so Federativna zveza evropskih narodnosti (FUEN), Evropska svobodna zveza (EFA) in Evropska mreža za enakopravnost jezikov (ELEN).

Ključna za to pobudo je bila tudi **spletna prisotnost**, saj je zbiranje podpisov potekalo med pandemijo COVID-19, ko torej dogodki v živo niso bili mogoči. Organizatorji so vzpostavili večjezično spletišče z osnovnimi informacijami o pobudi in njenih zahtevah ter viri. Organizatorji so svojo prisotnost na spletu vzpostavili tudi na družbenih medijih: Facebook (8 400 sledilcev), Instagram (345 sledilcev), X (prej Twitter) (649 sledilcev).

Opomba

Pri evropskih državljskih pobudah, prijavljenih 1. januarja 2020 ali pozneje, imajo organizatorji na voljo šest mesecev od datuma prijave, da začnejo zbirati podpise – kar jim omogoča čas za pripravo. Pred to spremembo so morali organizatorji pobud začeti zbirati podpise takoj po prijavi Evropske komisije.

Zbiranje sredstev in virov

Organizatorji pobude Kohezijska politika za enakost regij in trajnost regionalnih kultur so zbrali podporo v skupni višini 11 933 evrov.

Viri financiranja (EUR)

Opomba: Več informacij o podpori in financiranju te pobude je na voljo na posebni spletni strani Komisije. Poročati je treba samo o prispevkih, ki presegajo 500 evrov na sponzorja.

Strategija kampanje in načrt zbiranja podpisov

Organizatorji so Madžarsko opredelili kot eno glavnih ciljnih držav za zbiranje podpisov, in sicer zaradi njene precejšnje zgodovinske občutljivosti na položaj regij z narodnimi manjšinami. Poleg tega so organizatorji opredelili ustrezne regije po vsej Evropski uniji, ki bi lahko organizatorjem pomagale preseči zahtevani prag števila podpisov v njihovih državah članicah, s čimer bi zagotovili, da bi dosegli najmanj sedem držav s kvalificirano podporo. Med njimi so bile denimo Katalonija in Baskija v Španiji, Flandrija v Belgiji, Gaeltacht na Irskem in Szeklerland v Romuniji.

„Naše izkušnje so pokazale, da lahko pri oblikovanju primernih sporočil z lokalnimi partnerji, ki jih objavljajo ugledne osebnosti na lokalni ravni – politiki, znane osebnosti, vplivneži –, družbeni mediji močno vplivajo na povečanje števila podpisov.“ – Organizator

pobude Kohezijska politika za enakost regij in trajnost regionalnih kultur

Kampanjo so vodili kot vrsto „**mini kampanj**“, **prilagojenih lokalnim razmeram**. Za organizatorje so se pripovedovanje zgodb in medosebne spretnosti izkazali kot ključni dejavnik. Dejstva in podatki sami po sebi niso bili dovolj, da bi ljudi spodbudili k ukrepanju. Organizatorji so morali namesto tega svoje sporočilo prenesti tako, da je bilo čustveno povezano z ljudmi iz različnih kulturnih, socialnih in političnih okolij. To je pomenilo oblikovanje izvirnih zgodb, s katerimi so se ljudje lahko poistovetili v lokalnih jezikih in ki so izpostavile resnično življenje in težave v ozadju pobude.

Organizatorji so tudi priznali, da lahko pripovedovanje zgodb, ki temelji na empatiji in življenjskih izkušnjah, zajame različne odtenke čustev ljudi. Človeški vpogled je bil ključnega pomena pri razkrivanju globljih motivacijskih ravni, ki posameznike spodbujajo, da prispevajo svoj podpis k evropski državljanski pobudi. V dobi, preplavljeni z informacijami, imajo ljudje pogosto občutek preobremenjenosti ali izključenosti. Dobro pripravljene in izvirne zgodbe so pripomogle k ublažitvi komunikacijskega šuma, zaradi česar so se ljudje ustavili, premislili in se nazadnje odločili, da podprejo ta cilj. Ta izkušnja je pokazala, da pripovedovanje zgodb ni le komunikacijsko orodje, temveč srce kampanje.

Zbiranje in preverjanje podpisov

Organizatorji pobude Kohezijska politika za enakost regij in trajnost regionalnih kultur so uporabili **centralni sistem spletnega zbiranja**. Organizatorji so s svojo mrežo partnerjev in prostovoljcev ohranjali zagon in še naprej promovirali kampanjo v celotnem obdobju zbiranja podpisov.

Zbiranje podpisov se je **končalo 7. aprila 2021**. Pobuda je v podaljšanem obdobju zbiranja v 27 državah članicah EU naposled zbrala 1 418 659 podpisov. V formalnem postopku preverjanja so pristojni nacionalni organi potrdili končno število **1 269 351 podpisov**. Zahtevani pragovi so bili doseženi v **osmih državah članicah**.

Število izjav o podpori pobudi „Kohezijska politika za enakost regij in trajnost regionalnih kultur“ po državah članicah

Kljukice na grafikonu označujejo države članice EU, v katerih je bil uspešno dosežen **minimalni prag oz. najmanjše potrebno število podpisov** v podporo pobudi. Pobuda Kohezijska politika za enakost regij in trajnost regionalnih kultur je minimalni prag dosegla v **osmih državah članicah**. Preglednica z vsemi podatki o zbranih izjavah o podpori je na voljo na [posebni spletni strani Komisije](#).

Po potrditvi podpisov so organizatorji strateško odložili predložitev Evropski komisiji in čakali, da novi Evropski parlament in Komisija nastopita svoj mandat v upanju na ugodnejšo obravnavo. Pobuda je bila **4. marca 2025** uradno predložena Komisiji, s čimer se je začelo šestmesečno obdobje preučitve.

Opomba

Za pobude, prijavljene po 1. januarju 2020, morajo organizatorji pobudo predložiti Komisiji v treh mesecih po prejemu zadnjega potrdila o preverjanju s strani organov držav članic, vključno s številom veljavnih podpisov na državo. Pred to spremembo ni bilo roka za predložitev.

Pred predložitvijo pobude Komisiji so se organizatorji osredotočili na manj izpostavljeno in bolj neopazno fazo postopka evropske državljanske pobude, ki je vključevala tudi diskretno navezovanje stikov s člani Evropske komisije in poslanci Evropskega parlamenta.

Učinek pobude

Uradna predložitev in sestanki s Komisijo

Po uradni predložitvi pobude 4. marca 2025 so se organizatorji 25. marca 2025 sestali z **Raffaelejem Fittom, izvršnim podpredsednikom Evropske komisije za kohezijo in reforme** ([fotografija](#)).

Javna predstavitev v Evropskem parlamentu

Evropski parlament je 25. junija 2025 organiziral **javno predstavitev** o pobudi Kohezijska politika za enakost regij in trajnost regionalnih kultur (posnetek). Organizatorji so predstavili cilje pobude in razpravljali s **poslanci Evropskega parlamenta** (povzetek predstavitev v Evropskem parlamentu).

Razprava o pobudi na plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta

O pobudi je Evropski parlament razpravljajal na plenarnem zasedanju 10. julija 2025 (posnetek).

Odgovor Evropske komisije

Evropska komisija je 3. septembra 2025 sprejela sporočilo, v katerem je predstavila svoj odziv na pobudo. V sporočilu so bili vsebinsko obravnavani posamezni predlogi pobude, kot so bili opredeljeni v sklepu o prijavi (sporočilo za medije).

Komisija je ponovno potrdila svojo zavezanost zagotavljanju nediskriminatornega dostopa do sredstev Unije in uveljavljanju enake obravnave v okviru kohezijske politike. Komisija je kljub temu poudarila, da ni pristojna za opredelitev ali priznavanje „nacionalnih regij“ ali za spreminjanje upravnih meja držav članic. Poleg tega je Komisija menila, da nadaljnje zakonodajne spremembe niso potrebne, saj veljavni pogodbi in pravni okvir že zagotavljajo zadostno zaščito narodnih manjšin. Obstajajo namreč številne možnosti za zagotavljanje podpore za razširitev seznama regij iz člena 174 Pogodbe o delovanju Evropske unije, saj je slabši položaj določenih regij posledica zlasti strukturnih in gospodarskih dejavnikov, ne pa kulturnih ali jezikovnih posebnosti.

Komisija je v okviru naslednjega večletnega finančnega okvira za obdobje 2028–2034 tudi predlagala okrepljeno in posodobljeno kohezijsko politiko in politiko rasti. Namen tega okvira je zagotoviti, da države članice vzpostavijo ustrezne mehanizme za zagotavljanje skladnosti z Listino o temeljnih pravicah in spoštovanja pravne države v načrtih za nacionalna in regionalna partnerstva. Če ti pogoji niso izpolnjeni, je Komisija opozorila, da lahko zadrži ustrezna plačila.

Kako je pobudi uspelo zbrati zadostno število podpisov?

Strateška priprava

Cilji pobude so bili izraženi na način, ki je ustrezal prizadetim skupnostim in širši evropski javnosti. Prilagojena sporočila v maternih jezikih, ki so jih objavljale ugledne osebnosti na lokalni ravni, so pripomogla k ustvarjanju zagona.

Osredotočanje na metode spletnih kampanj

Po izbruhu pandemije COVID-19 so organizatorji hitro prilagodili kampanjo. Več kot 80 % podpisov je bilo zbranih digitalno prek spletne platforme Komisije. S tem sta bila zagotovljen širok doseg in ohranjena varnost podatkov.

Pomen vztrajnosti

Kljub skepticizmu, pravnim izzivom in oviram zaradi pandemije so organizatorji ostali neomajni. Njihova odločenost se je izkazala za ključno pri premagovanju ovir in doseganju predvidenih ciljev.

Dodatne informacije

Dodatne informacije o kohezijski politiki za enakost regij in trajnost regionalnih kultur so na voljo na [namenski spletni strani Komisije](#).